

عنوان مقاله:

چگونگی تغییرات متمم های فعل در فرآیند اسم گردانی در زبان فارسی

محل انتشار:

نهمین همایش ملی پژوهش های زبان و ادبیات فارسی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسنده:

سیده عاطفه بقایی - دانشجوی دکتری زبانشناسی دانشگاه بوعلی سینا

خلاصه مقاله:

در این مقاله به بررسی چگونگی تغییرات متممهای فعل در فرآیند اسم گردانی در زبان فارسی براساس چارچوب نظری طبیب زاده (1393) پرداختیم. هفت نوع متمم برای فعل و سه نوع متمم برای اسم در زبان فارسی وجود دارد. یعنی براساس فرآیند اسم گردانی، قاعدتا هفت متمم فعل باید به سه متمم اسم تبدیل شود. در این مقاله نشان دادیم که این تبدیلات براساس قواعد مشخصی انجام میگیرند، یعنی هر متممی نمیتواند به هر متمم دیگری تبدیل شود. در زبان فارسی 24 ساخت بنیادین وجود دارد و براساس این 24 ساخت میتوان تبدیل متممهای فعل به اسم را بررسی کرد. استفاده از انواع مختلف ساختهای بنیادین، این امکان را فراهم آورد که متممهای مختلف فعل در حضور یکدیگر مورد آزمون قرار گیرند. از این بررسیها به این نتایج رسیدیم که بر اثر اسمگردانی: 1. فاعل در حضور متمم مستقیم، به متمم حرف اضافه ای توسط تبدیل میشود و متمم مستقیم به متمم اضافه ای تبدیلمیشود. 2. فاعل در حضور دیگر متمم ها به شرطی که متمم مستقیم در جمله وجود نداشته باشد، به متمم اضافه ای تبدیل می شود. اگر فاعل به صورت فاعل بندی باشد نیز همین تغییر رخ میدهد. 3. متمم حرف اضافه ای به همان صورت باقی خواهد ماند. 4. متممبندی در برخی مواقع به همان صورت باقی خواهند ماند، اما در ساختهای عادی تر به متمم حرف اضافه ای تبدیل میشود و در این ساختها، خود بند متممی نیز دستخوش اسمگردانی قرار میگیرد. 5. متمم اضافه ای به متمم حرف اضافه ای تبدیل میشود. متمم های قیدی، مسند و تمیز به بخشی از اسم مرکب انضمامی تبدیل میشوند.

کلمات کلیدی:

متمم فعل، متمم اسم، اسم گردانی، ساختهای بنیادین، دستور وابستگی..

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/829346>

